

Abstrakt (česky)

Tato práce s názvem *Portugalština v Macau* si klade za cíl prozkoumat stav portugalského jazyka v této bývalé portugalské kolonii. Práce je členěna do několika hlavních kapitol. K podrobnému zmapování situace portugalského jazyka je nejprve potřeba plně porozumět historickému vývoji v této oblasti i v Číně, jejíž je dnes součástí. Dějinám portugalské přítomnosti v Macau se věnuje kapitola první.

Druhá kapitola se zabývá demografií. Popisuje vývoj počtu obyvatel a národnostního složení. Přihlédnuto je i k věkovému složení populace, místu narození obyvatel a náboženství.

Prolínání jednotlivých kultur na poloostrově Macao dalo vzniknout specifické skupině obyvatel, která se kulturně neztotožňuje ani s čínskou většinou, ani s portugalskou menšinou. Specifickou komunitu rodilých Macajců, tak zvaných *filhos da terra*, definuje třetí kapitola. Je nastíněna historická formace této komunity a nejdůležitější rysy její kultury.

Vzhledem k etnické rozmanitosti lze předpokládat, že tuto skutečnost bude odrážet i jazyková situace. Té se věnuje čtvrtá kapitola. V úvodu přináší přesné údaje o počtech mluvčích, poté přibližuje jednotlivé formy čínštiny, kterými se zde hovoří, přičemž je třeba odlišovat mezi standardní čínštinou, kantonštinou a ostatními dialekty. Kromě oficiálních jazyků pojednává i o angličtině, jejíž užívání se v posledních letech významně rozšířilo.

Pátá kapitola, nejobsáhlejší část práce, se už detailněji zaměřuje na portugalštinu na tomto území. Popíše vývoj portugalštiny po dobu portugalské přítomnosti a její místo v dnešní společnosti. Až donedávna zde existoval kreolský jazyk na základě portugalštiny, nazývaný Patuá. V rámci kapitoly jsou popsány specifické fonetické, morfologické a syntaktické rysy tohoto jazyka. Druhá část této kapitoly detailněji mapuje současný stav portugalského jazyka v Macau, včetně jeho fonetické, morfologické, syntaktické a lexikální stránky. Krátce pojednává i o prozódii a pragmatické stránce jazyka. Kapitola vychází zejména z prací Graciete Nogueiry Batalhy.

Portugalsky psané literatuře v Macau je věnována kapitola šestá. Obsahuje nastínění literárního vývoje na tomto území, podrobněji se zaměřuje na nejvýraznější autory 20. století, jakými jsou Luís Gonzaga Gomes, Deolinda de Conceição, Henrique de Senna Fernandes, José dos Santos Ferreira a Leonel Barros.

Sedmá kapitola je zaměřena na výuku portugalského jazyka v Macau. Podává informace o místním vzdělávacím systému a podrobněji se zabývá vývojem výuky portugalštiny před a po předání Macaa Číně. Snaží se rovněž poukázat na úroveň výuky, na problémy čínských studentů při studiu portugalštiny a zjišťuje, jaká je jejich nejčastější motivace pro studium portugalštiny.

Na otázku, jaké jsou perspektivy portugalského jazyka na tomto malém území na jihu Číny, se snaží odpovědět poslední osmá kapitola. Zamýšlí se nad rozhodujícími faktory pro šíření portugalštiny na tomto území.